

Dominik Podlogar: Sonetni venec

Sonet I.

Iskanja polno moje b'lo življenje
sem mnoge našel, druge spet opustil,
uspele niso, ko sem se polotil,
in ran od tega 'mel sem le skelenje.

A b'lo globoko moje je želenje
in kar na lepem ogenj se zanetil
je v meni, dušo in srce posvetil
Parnasu sebi, meni rim brstenje.

Iskanje je sadove obrodilo
in rime v pesem meni so vžgale
do zdaj sonetov, pesmi kup zgradilo.

Spoznal, zakaj so muze meni tkale,
ker meni je navdiha besedilo,
še rime vse so na Parnas me gnale.

Sonet II.

Še rime vse so na Parnas me gnale,
so vid'le mene moral sem uganit
in sem! Moj dar, da moram ga ohranit,
da rime bodo se v stoletjih brale.

B'lo včasih malo, drugič spet skakale
so vse mi v pesem, moral sem ocenit,
katere dobre moral sem prihranit
za delo al' ko praznil bom bokale.

Se često je zgodilo, klical jato
sem stihov, rim, obupan, so smejale
se meni, drugič 'mel sem dobo zlato.

Takrat so rime mi v uho bučale,
so misli mi pisale brž sonato,
če mal počitka muze meni dale.

Sonet III.

Če mal počitka muze meni dale,
so koj zbudile me, po rimah zbranih,
se v delo spet poglobil in zadanih
sem rim pokušal priti, kjer so skale.

Razumsko spet iz rok so mi bežale,
iskal sem smisel v stihih načekanih,
iskal pomen v listih sem scefраниh,
so muze meni spet in spet lagale.

Ko nisem videl več izhoda, v hipu
odprejo meni se oči, trpljenje
konča se, pesmi pisal po principu.

Kar videl stihov mojih sem iskrenje
in brž sledil navdiha sem utripu,
edino b'lo Apolona besnenje.

Sonet IV.

Edino b'lo Apolona besnenje,
polagal nisem pesmi jaz zidake,
je mislil, da s tem žalil sem očake,
od tega 'mela sva oba trpljenje.

Je truda b'lo veliko, rim glajenje,
sem trudil se, da bi odgnal oblake,
navdih zastiral pesniške junake,
poslušal tudi drugih sem grmenje.

Čeprav se zdi, da pisal pesem pravo,
se vedno najde mi oči strmenje,
ki hoče, da ne mislim s svojo glavo.

Pač nočem bit' poet ujet v jermenje,
glej dušo pesmi ujeto skoz' v pisavo,
me stihov gnalo je naprej bistrenje.

Sonet V.

Me stihov gnalo je naprej bistrenje,
čeravno včasih nisem videl upa
za mojo pesem, polna je brezupa
bila mi misel moja na pošteje.

Se zdi, da Pegaz hoče spet letenje
in ni mu mar, kako današnja grupa
prezira in podira rime kupa,
ne sliši joka, mojih muz motenje.

A nehal nisem! In polagal kamen
za kamnom, vid'li so, kako prodale
bi rime se, a jaz imel sem plamen.

Lahko minile bi, a so sijale,
mi v rime večne bolj kot stih omamen
talent za muze, ki so skoz' pisale.

Sonet VI.

Talent za muze, ki so skoz' pisale,
sonetov, ker se niso znale vdati,
bogastvo večno znale meni dati,
so srečne b'le, ko spet sonet končale.

So znale dati zlate mi pohvale,
so znale rime na papir mi vžgati,
so znale tudi prek meja me gnati,
so dušo 'mele vel'ko, vse so znale.

Poznale so, kar ni bilo še znano,
modrosti in lepote so kazale,
bile so balzam spet za mojo rano.

Poslale so mi Pegaza signale,
poznale mojo so usodo vtkano
enako dobro, spet so vredne hvale.

Sonet VII.

Enako dobro, spet so vredne hvale
in ni mogoče konec rim spočetih,
uspele bodo v svojim mladih letih,
na stara leta, zlate mi pokale

podal Apolon. Brez besed ostale
so muze, saj sonetov trikrat petih
ni konec niti stihov večno vnetih,
tišina, ki mi vpila je zahvale.

Bila mogočna moja je predanost,
oči odpiral, slišal muz ihtenje,
a to le dalo novo je zagnanost.

Pod tem peresom čudeža žarenje,
oči in misli zrla v mojo danost,
obličja rime, priče b'le stvarjenje.

Sonet VIII.

Obličja rime, priče b'le stvarjenje
so misli moje, kjer so te nastale,
morda za drugo muzo so pisale
in glej! Se kaže temnih ur svetljenje.

In vem, brez rim spet ni srca gorenje,
če ni desete muze, druge spale,
če je deseta, druge so zastale
sred' verza, čutil jeze sem kipenje.

Počasi pišem! Glej mi misel lije
hitreje kot lahko pero zagrabi
mi roka, stih se spet v pozabo skrije.

Se zdi sonet skrivaj mi muzo vabi
spet dol s Parnasa, mi vihar prevpije,
preveč tegob, vihar mi muzo grabi.

Sonet IX.

Preveč tegob, vihar mi muzo grabi
in spet z ljudmi, nebo njih ni zvezdnato,
nebo je moje prazno in oglato,
se zadnja zvezda pred očmi izrabi.

Nazaj jo hočem, že me strah pograbi
in vidim že pojavo to krilato,
je Pegaz dol s Parnasa, z grivo zlato
priletel k meni? Roka pismo zgrabi.

Odprem ga! Sam Apolon je podpisan,
mi pravi: vsak bo stih nebo ujelo,
rodi se zvezda, če bo verz napisan.

Nebo nad tabo vedno bo lebdelo,
kot velik list je s stihmi nepopisan,
a moje bo nebo za to skrbelo.

Sonet X.

A moje bo nebo za to skrbelo,
skrbelo bo za svoje male rime,
skrbelo, da prebije se do zime,
skrbelo, da si krono bo nadelo.

Strahu, da bi v pozabo vse zgrmelo,
da konec zdaj bo rim in stihov plime,
da suša večna sam Parnas mi prime,
je konec, sonce vedno bo blestelo.

Mar niso rekli: pesem je poguba
in nič ne bo nastalo, spet pograbi,
že iste rime, časa je izguba.

Zdaj stran od pesmi, kdor jo spet zlorabi
ne rabi vaš'ga Juda spet poljuba,
razum, da nikdar v času se spozabi.

Sonet XI.

Razum, da nikdar v času se spozabi,
ko lune gredo, leta že bežijo,
stvari brezčasne pevca obtežijo,
ko pevec spet umakne se barabi.

Izjema, človek, ki pero pograbi,
problem, ko vsi ostali le mižijo,
na vznožju se Parnasa mi režijo,
ne vejo, kakšna pot do vrha vabi.

Lahko bi delal drugo, jaz pa zlagam
sonet spet nov, da dobro bo zvenelo
le upam, tone truda notri vlagam.

Med brati, ko sovraštvo bo slabelo,
sonete svoje skrbno sam prilagam,
nabor sonetov, ko se bo dojelo.

Sonet XII.

Nabor sonetov, ko se bo dojelo,
kaj misel in beseda prava zmore
in kakšne širne um ima prostore,
da notri od odmeva je donelo.

Srce jezika! Kaj si tam počelo,
beseda najprej – že si zidal dvore,
čeravno kljub lepoti ni podpore,
je bistvo moje skoz' na teb' slonelo.

Sem mislil, da poznam te kot celoto,
napaka huda! Zmota te pohabi
in rana mi pokaže le lepoto.

Odkril, da tvoj obraz mogočen vabi
končat gorje, je tebi le v sramoto,
absurd končal, dokaz jezika zgrabi.

Sonet XIII.

Absurd končal, dokaz jezika zgrabi
kot nema priča tvoji davni slavi,
kaj zmore jezik, želja se pojavi,
besede tvoje vse da se porabi.

Na koncu sem moči, me nekaj zgrabi:
pokaži ljudstvu mojo moč, izdavi,
in tvoj talent, ki skriva se v daljavi,
ponos pokaži, ki se ne izrabi.

Začel sem pisat teb' na čast sonete
in moč jezika! Ljudstvo bo verjelo,
čeravno tvoje niso vel'ke čete.

Stoletja tvoje bo ime zvenelo
in rime, pesmi, ki v ljudi so vpete,
saj ljudstvo lipe vedno bo cvetelo.

Sonet XIV.

Saj ljudstvo lipe vedno bo cvetelo,
kljub mori, vedno najde človek skriti
pomen in jezik. Skušata prekriti
ta hrup in trušč neviht, ko je grmelo.

Okoli mi dolgo solze ni ihtelo,
pogled se spet začčenja mi bistrilo
in glas s Parnasa že začne prositi
ljudi, da nikdar pesmi ne preklelo.

Sam vedno hotel dobro sem trepetu,
jeziku! Stiha videl sem žarenje
in včasih priča verza sem šepetu.

Ker rad pokazal verza bi krojenje
in misel iščem polno mi v razcvetu.
Iskanja polno moje b'lo življenje.

Magistrale

Iskanja polno moje b'lo življenje.
Še rime vse so na Parnas me gnale,
Če mal počitka muze meni dale,
Edino b'lo Apolona besnenje.

Me stihov gnalo je naprej bistrenje,
Talent za muze, ki so skozi pisale
Enako dobro, spet so vredne hvale,
Obličja rime, priče b'le stvarjenje.

Preveč tegob, vihar mi muzo grabi,
A moje bo nebo za to skrbelo,
Razum, da nikdar v času se spozabi.

Nabor sonetov, ko se bo dojelo,
Absurd končal, dokaz jezika zgrabi!
Saj ljudstvo lipe vedno bo cvetelo.